

COLUMBIA UNIVERSITY
IN THE CITY OF NEW YORK

THE HARRIMAN INSTITUTE

ОТЗЫВ

Нью-Йорк, 6 июня 2019 г.

В качестве второго научного руководителя я имела возможность ознакомиться с проблематикой диссертации докторантки Алтын Акынбековой на тему: “Казахские журналы начала XX века: история, функция, типология” во время прохождения ею научной стажировки в Колумбийском университете в г. Нью Йорке в 2017 году.

Тема рассматриваемой диссертации является одной из наиболее актуальных проблем отечественной журналистики, которая непосредственно связана не только с историей её становления как области гуманитарных наук, но и с процессами образования казахской советской нации и государственности.

В силу идеологических клише, которые господствовали в советское время, казахские учёные были лишены возможности доступа ко многим газетам и журналам, которые издавались в дореволюционное время и в первые десятилетия советской власти. Поэтому они были лишены возможности изучать культурное наследие своего народа во всей его полноте и с непредвзятой точки зрения.

Диссертантка проделала значительную исследовательскую работу по выявлению и анализу казахских журналов, которые до сих пор оставались неизвестными не только широкому кругу читателей, но и многим учёным, публицистам и работникам журналистской сферы. В диссертации подробно проанализирована тематика, которая активно дискутировалась авторами статей, напечатанных в этих журналах, включая вопросы народного образования и просвещения, реформы казахского языка, проблемы экономики, роль русского языка и другие проблемы.

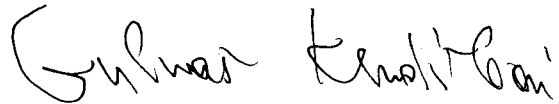
Мне хотелось бы высказать некоторые замечания в связи с диссертацией, которые могли бы улучшить её концептуальную значимость. Известно, что развитие татарской периодики в начале XX века оказало непосредственное влияние на умозрение Алашской казахской интеллигенции. В своей газете “Казах” и “Сары Арка” они часто цитировали своих татарских коллег в качестве примера для подражания. Те в свою очередь указывали на неразвитость ислама у казахов, которая по их мнению была обусловлена их кочевым образом жизни. Было бы интересно проанализировать статьи, авторы которых затрагивали этот круг вопросов в своих статьях. По-моему мнению, тематика ислама и перехода казахов к

оседлому образу недостаточна освещена диссертантом, учитывая, что почти половина населения пали жертвой голода и коллективизации.

Другое замечание касается отсутствия авторского критического подхода к оценке этого критического периода в отношении его влияния на пост-советскую казахскую журналистику, включая современную реформу казахского алфавита.

Я хотела бы рекомендовать настоящую диссертацию к защите после внесения указанных дополнений.

Dr. Гульнар Кендирбай/ Gulnar Kendirbai

Adjunct Assistant Professor of History
History Department
Harriman Institute
420 West 118th Street
IAB 12th Floor, Rm, 1205
New York, NY 10027
Tel.: 212-854-4623
Email: gk2020@columbia.edu

ПІКІР

Нью-Йорк, 6 маусым 2019 ж.

Екінші ғылыми жетекші ретінде мен докторант Алтын Ақынбекованың «XX ғасыр басындағы қазақ журналдары: тарихы, функциясы, типологиясы» тақырыбындағы диссертациясының келелі мәселелер жиынтығымен 2017 жылы Нью-Йорк қаласындағы Колумбия университетінде ғылыми тағылымдамадан өту кезінде танысуға мүмкіндік алдым.

Қарастырылып отырған диссертация тақырыбы отандық журналистиканың ең өзекті мәселесінің бірі болып табылады, оның гуманитарлық ғылым саласы ретінде қалыптасу тарихымен ғана емес, сонымен қатар Қазақ кеңестік ұлт пен мемлекеттіліктің құрылу үдерістерімен тікелей байланысты.

Кеңес заманында үстем болған идеологиялық клише салдарынан қазақ ғалымдары революцияға дейінгі уақытта және кеңес үкіметінің алғашқы онжылдығында жарық көрген көптеген газет-журналдарға қол жеткізу мүмкіндігінен айрылды. Сондықтан да олар өз халқының мәдени мұрасын толық және беймәлім көзқараспен зерттей алмады.

Диссертация авторы қазақ журналдарын анықтау және талдау бойынша едәуір зерттеу жұмыстарын жүргізді, олар әлі күнге дейін оқырмандарға ғана емес, сонымен қатар көптеген ғалымдарға, публицистерге және журналистика саласындағы қызметкерлерге беймәлім болған. Диссертацияда тақырып жан-жақты талданған, осы журналдарда басылған мақалалардың авторлары халық ағарту ісі мен қазақ тілін ағарту реформалары, экономика мәселелері, орыс тілінің рөлі және басқа да мәселелер бойынша белсенді пікірлер айтқан.

Мен диссертацияның тұжырымдамалық маңыздылығын жақсартуға байланысты кейбір ескертулер айтқым келеді. XX ғасырдың басында татар мерзімді басылымының дамуы Алаш қазақ зиялыларының ой-танымына тікелей ықпал еткені мәлім. "Қазақ" және "Сарыарқа" газеттерінде олар өздерінің татар әріптестеріне еліктеу үшін үлгі ретінде жиі дәйексөздер айтты. Өз кезегінде олар қазақтарда исламның дамымағандығын көрсетті, олардың ойынша ол қазақтардың көшпелі өмір салтымен шартталған. Авторлардың материалдарында осы сұрақтарды қозғаған мақалаларды талдау қызықты болар еді. Менің пікірімше, ислам тақырыбы мен халықтың

жартысына жуығы ашаршылық пен ұжымдастырудың құрбаны болғанын ескерсек, қазақтардың отырықшылыққа көшуін диссертант жеткілікті түрде баяндамаған.

Тағы бір ескерту қазақ әліпбиінің қазіргі заманғы реформасын қоса алғанда, оның посткеңестік қазақ журналистикасының ықпалына қатысты осы сыни кезенді бағалауға авторлық сыни көзқарастың жоқтығына қатысты болып отыр.

Мен аталған толықтырулар енгізілгеннен кейін осы диссертацияны қорғауға ұсынғым келеді.

Доктор Гульнар Кендирбай /қолы/

Тарих профессорының міндетін атқарушы

Тарих факультеті

Гарриман Институты

420 West 118-ші көше

IAV 12-қабат, бөлме, 1205

Нью-Йорк, НЙ 10027

Тел.: 212-854-4623

Email: gk2020@columbia.edu

Перевод данного документа с русского языка на английский язык, выполнен мной, переводчиком Достиевым Азатом Ибрагимовичем, 09.08.1990 года рождения, место рождения Алматинская область, ИИН 900809300323.

Подпись А.И. Достиев Азат Ибрагимович

Город Алматы, Республика Казахстан.

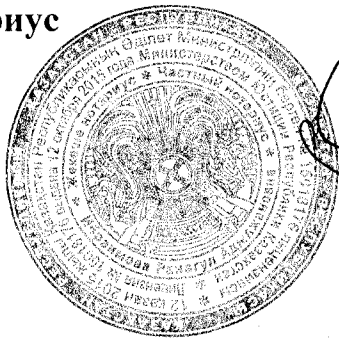
Четырнадцатое июня две тысячи девятнадцатого года.

Я, Ибраимова Ранагул Адылжановна, нотариус города Алматы, государственная лицензия № 15018176 от 12 октября 2015 года, выдана Министерством юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи переводчика Достиева Азата Ибрагимовича. Личность переводчика установлена, дееспособность и полномочия проверены.

Зарегистрировано в реестре за № 919

Взыскано: 1339 тенге, 76 тенге госпошлина, 1263 тенге тариф.

Нотариус

[Handwritten signature]

